

Haramza Kristóf

Szökés pirkadatkor

Az még semmi! Mert arról az ominózus, szeptemberi házibuliról még nem is meséltem nektek, ahonnan csak hajnalok hajnalán hordtam el az irhámát. De ne szaladjak ennyire előre! Szendreyéknél voltunk, ha jól emlékszem, és mivel aznap egy kiállításmegnyitóról jöttem egyenesen, hát alaposan kicsíptem magam: enyhén fojtogató nyakkendő, barna zakó, finom vászonnadrág. Én az ilyenekre mindig adok. Cáravics fél-száraz pezsgőt vettem, mert tudom, hogy a Szenya azt szereti, hozzá begurítottam az oldaltatyómba négy-öt doboz staropot, azt pedig inkább miattatok, mert akkor még nem tudtam, hogy egyikőtök sem fog eljönni. Szóval, így felcihelődve érkeztem meg ahhoz a sashalmi házhoz, ahol a buli már régen elkezdődött.

Sokszor mondják, hogy Pesten belül semmi nem távolság. Erre sem vennék azért mérget, mert a metró, a HÉV meg a balsors vezetett engem arrafelé, hogy már azt hittem, soha nem érek oda. A kinti sütögetésből meg a nyihogó röhögésekből fedeztem fel aztán a házat. Beléptem a kiskapun (a nagy az lakattal zárva volt), s egyből az udvar hátsó részébe, a műanyag székes társasághoz mentem, akik körbeülve iszogattak, beszélgettek egymással. Ez a gárda, ahogy elnéztem, szeretett ücsörögni. Némelyik csak bámult a tűzbe és nem szólt egy szót sem. Nagyon úgy tűnt, mintha megzavartam volna valamit, mert hirtelen abbamaradt a röhögés, és csak a zene bömbölt a JBL-ből. *Na, ez az este is hosszú lesz így!* Mivel a belépőm elég kínosra sikeredett, gondoltam, megütögetem a házigazdát, mondván, de jó, hogy kijöttek sütögetni. Szenyát amúgy is amolyan egyszerű, csupa szív melós gyerekeknek ismertem, aki mindig kapható volt a szóviccekre meg a sztorizgatásokra. – Bemegyünk lassacskán, mert elég hideg van! – mormogta oda nekem egykedvűen. Erre a tűz körül ülő haverok mind rábólintottak. Mit volt mit tenni? Én is bementem velük.

A kaját már megfőzték, bent pedig mindenkinek adtak egy tányért. A gőzölgő kondért két szaki cipelte be, teli chilis babbal. Amíg Szenya porciózott, a barátnője borzas hajjal és kisírt szemekkel lépett a másik szobából a társalgóba. De hogy az milyen bomba nő volt! Vékony, alacsony, bögyös csajszi cicanaciban és tarka blúzban. – Piszok mázlista ez a Szenya! – irigykedtem magamban, miközben kikötöttem a nyakken-

dőmet. Teljesen felesleges volt már ez az urizálás, enélkül is piros kukoricának éreztem magam. Szóval a Dorka ott állt szipogva, az ajtófélfának támaszkodva, tekintetével a szobában levő ablakot vagy még azon túl, az őrizetlenül hagyott, kinti tüzet bámulta, és hang nélkül remegtek az ajkai. Mint valami csodás jelenést, szemléltük a durcás nőt, én és a hat szaki. A tőle pár lépésre guggoló Szenya viszont dühösen ráförmedt: – Mi van, mi bajod van? – Dorka válaszul előkotorta a zsebéből az iPhone-ját és Szenya elé tartotta. – Tessék, nézd! – hüppögte halkan, szánni valóan. – Nem vettek fel. – Szenya pár pillanatra abbahagyta az adagolást: a merőkanalat a kondérba ejtve, kezébe vette a feléje nyújtott mobilt, és rezzenéstelen arccal meredt a képernyőre. – Most mi legyen? Hmm? – Dorka elkenődött hangja vigaszt, biztosságot keresett a nagyszobában. Szenya, miután végigolvasta az értesítést, párszor még görgetett egyet-kettőt a tartalmon, majd közönyösen a barátnőjére nézett: – Semmi. Mi lenne? Majd újból megpróbálsz. – Dorka értetlenül grimaszolt, de kérdezni már nem volt ideje, mert rögtön kiadták neki az ukázt: – Gyere, vágj kenyeret nekünk!

Egy-két szeletet azért kihúztam a felém nyújtott kosárkából. Dorka némileg megnyugodott. Evés után kártyajátékok kerültek elő, szkander, dalolászás. Nem mondom, más alkalommal élveztem volna is ezeket, de akkor valahogy hiányzott a tánc, a tombolás. Ezek a vendégek egytől egyig olyanok voltak, akár a menhir: ahol voltak, ott tespedtek, el nem lehetett őket mozdítani sehova se! Szenya persze felvette a stílusukat, ő se ugrott ki a bőréből. Dorka volt az egyetlen, aki kevesellte a mulatságot, szemeztem is vele erősen. A behozott JBL-ből olcsó hiphop üvöltött, amire csak a fejüket rázták. Hogy nem történik semmi, végül annyira eluntam magam, hogy cigarettaszünetet ajánlottam fel. Na erre bezzeg jöttek: Szenya is, Dorka is, meg a sleppjük. Kint azután Dorka odalépett hozzám, megkínáltam cigarettával, mire elmesélte szomorkodásának okát: Jelentkezett a színművészetire, de nem vették fel. Pedig már úgy beleélte magát, Szenyával mindent megbeszéltek, és rendkívül sokat tanult-készült, lótot-futott a papírokkal egyik épületből a másikba. Megcirógattam az arcát, sok sikert kívántam neki, ő kacéran mosolygott, és csillogtak a szemei. Hevesebben dobogott a szívem, amit persze a többiek nem vettek észre: Szenyáék több pálinkás üveget megnyitottak, füstölés közben ezt is, azt is megkóstolták. Már nem is tudom, hova rejtették el a Cárévis pezsgőt, inkább söröket szisszentettek.

Az események persze egy idő után követhetetlenné váltak. Voltunk kint is, bent is, Dorka is becsipett, én is, a többiek is. Unóztunk, piáltunk,

s a társaság nagyja, akik a közelben laktak, időközben hazasomfordáltak. Akárhogy vattatnátok tovább, innentől már csak képekben tudom folytatni a történetet: penetráns dohányszag volt mindenfelé, szédülten mozgott velünk a ház. Kint, közvetlen a bejárati ajtó mellett Dorka a falhoz támaszkodott, én a derekát fogtam, és közben smároltunk. Eközben bent Szenya a két ott maradt haverjával vitázott valami csip-csup dolgokról.

–Mindennel azért nem lehet viccelni – jutott eszembe Miska egykori szólása a házibuli másnap hajnalára ébredve, mikor még mindenki aludt. Nehéz súly nyomta a mellkasomat, s mikor odatapintottam, csak akkor vált világossá, hogy ez bizony Dorka! Szorosan mellém gömbölyödve, a fejét a mellkasomon nyugtatva aludt el úgy, hogy egyik karját az éj folyamán még át is lökte a hasamon. Ne legyen soha rosszabb sorsom! Szelíden szendergett a lány, és büszkeséggel jóllakva talán én is visszaaludtam volna... ha nem épp a más házában, a más nőjével feküdtem volna az emeleti szobában. Szenyáék háza ugyanis három alsó szobából és egy felsőből állt. A felhallatszó horkolásokból ítélve, két megmaradt haverja is itt maradhatott valamelyik lenti szobában. Mi meg Dorkával idefenn elbarikádoztuk magunkat: erre utalt az emeleti szoba csukott ajtaja és az ajtó elé tolt öblös fotel is. Ruháink az ágyunk alsó végében, szétdobálva heverték. Ez a reggeli káosz egyszerre volt csodás és félelemkeltő: eszembe jutott a tegnapi mámoros együttlét, annak minden örömteli pillanatával. Ej, ha egyszer megismételhetnénk!

A pillanatnyi helyzetben viszont a gyönyörökön túl a reális kétélyeket is egyre erősebben érzékeltém: Itt fekszem, meztelenül, egy régi cimborám barátnőjével. Mi lesz, ha feljönnek? Mi lesz, ha meglátnak? Ha Szenya vagy bármelyik haverja leleplez minket, akkor kész, végem van, agyonvernek engem, vagy legalábbis kidobnak a házból, a soha viszont nem látásra. Röhöghetnek, de bajban bizony nincs közösség, ott mindig egyedül van az ember! Némi szorongás után viszont egészen világossá vált számomra, hogy igen, innen nekem el kell tűnnöm mihamarabb. Utoljára, amolyan búcsúként óvatosan megtapogattam Dorkát, és a nyakára leheltem két csókot, amitől ő mosolyogva fordult a másik oldalára. Nem ébredt fel, mélyen aludt. Én pedig, miután így lassanként kioldozódtam az öleléséből, magamra kapkodtam a ruháimat, a fotelt egy hang nélkül arrébb emeltem, és nesztelenül kisurrantam a szobaajtón.

Az is megfordult a fejemben, hogy az ajtóval átelleni ablakon mászom ki, ám ehhez egyrészt túl magasan voltunk, másrészt semmiféle kapaszkodó nem állt a rendelkezésemre. Óvatosan lépkedtem tehát a görbén

lekanyaruló lépcsőfokok apró deszkáin, és ügyeltem kopogós cipőm elnémítására is. Lent, a társalgóban óriási rumli fogadott: sörösdobozok egymásba borítva, a kis asztalon halmokba tornyosuló cigarettacsonkok, a félig telt Varga-borok mint hosszú nyakú bástyák kerítették körbe az asztalt, a francia kártya lapjai pedig az asztalon meg a földön kallódtak. Akár egy vert csatatér. Mikor ezekhez közelebb léptem, akkor vettem csak észre a parkettán heverő Joker-kártyákat is, amelyekről csúfondárosan vigyorogtak rám a csörgősipkás, ronda bohócok.

Megborzongtam. A tegnapi cefreszag, az ittas alvók kipárolgása és az ehhez párosult, áporodott lábszag fojtogató émelgyést idéztek elő bennem, melyből azonnal menekülni akartam. A horkolás továbbra sem maradt abba: két matrac volt ledobva a földre, az egyikén az egyik, másikon a másik haver hevert. Szenya fejét hátradöntve, ülve aludt el az egyik karosszékekben. Ha fenn a paradicsomban éreztem magam, akkor ez volt a pokol. A száműzött lelkek hazája.

Nem volt sok időm, a sápadt nap lassan ébredezett, első sugarai már betűztek a házba. Nagy levegőt vettem, lenyomtam a kilincset, és hátrahagyva házigazdáimat a kertkapu felé közelítettem. Lelkem szinte ujjongott, hogy épp bőrrel megúszhattam ezt a kalandot! Ám amikor ki akartam tární a kaput, az bizony nem mozdult. Megállt bennem az ütő. A lenn alvók közül zárhatta be valamelyik világtalan. Édes Istenkém, segíts meg, kérlek! – könyörgtem kétségbeesetten, s már azt se tudtam, miféle fogadalmakat nem tettem, ha valahogyan kiszökhetnek innen a világba. Rángattam pár percig azt a rozsdás kilincset, de hiába. Kétségbeesett próbálkozásomban kezdtem magamat megadni a sorsnak, s lelki szemeim előtt már ott állt a nagydarab Szenya, ahogy sírva könyörgő barátnőjét eltaszítva, üvöltve nekem esik. A rémképeket azonban egyszer csak elkergette egy tiszta gondolatom: a kaputól pár méterre megpillantottam az egyik nagy kukát. Ha oda tudnám tolni ezt a kapuhoz, a szemetesre ráállva felkapaszkodok a kerítés egyik sarkához, onnan meg leugrok. A fára mászás sosem okozott nekem nagyobb problémát, gyerekkori csínytevéseimet is mindig erre alapoztam.

Hozzá is láttam szabadulóművészetem záró produkciójához. Kritikus pontnak éreztem a telerakott kuka átgördítését, amely egy ponton majdnem rám dőlt. – Innen már nem lehet gond! – biztattam magamat, majd feltúrva a pulóverem ujjait, egyik lábamat a kukáról a kerítésre emeltem át. A mozdulat azonban nem kedvezett finom vászon nadrágomnak, s amint a hosszú terpeszt megvalósítottam, a nyúlás következtében épp középtájt felszakadt a varrás. A derengő, hideg fényű napban,

meglepődésem és csalódottságom bizonyítékául, rodoszi kolosszusként álltam kiszakadt nadrágomban a kerítés és a kuka talapzatain. Ha valaki azokban a percekben arra járt volna, megcsodálhatta volna sashalmi performanszomat. Próbálkozásom csalódott lépéséből persze gyorsan kiugrottam, átemeltem a másik lábamat is, és leugrottam a ház elé.

A legrövidebb úton kerestem meg a járatokat, melyek visszavezettek a lakásomhoz. Utazás közben, amikor a buszra sorjában szálltak fel a népek, igyekeztem összezárt lábakkal megülni. Dorkával a későbbi órákban még játékosan elcsevegtünk. Semmi szégyent nem érzett a történetekben, sőt, inkább örült, hogy eljöttem hozzájuk. Kérdéseimre, hogy Szenyáék mennyit észleltek a dologból, kellően megnyugtatót: rendet raktak, a kukát visszatolták a helyére, s nem tudták visszaidézni, mikor léptem le. Dorka azt műondta nekik, hogy késő este felé. Hogy így rendjén ment minden, én is megbékéltem ezzel a kis kalanddal, amihez Dorka még utoljára ennyit írt hozzá:

– Legközelebb azért a nyakkendődet ne hagyd itt az ágyamon.

Hitel, 2025/3.